

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.372/18/2025.

A tanács tagjai: Dr. Varga-Nagy Erika közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Állami Számvevőszék
(Budapest, Apáczai Csere János u. 10.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Posteiner Judit kamarai jogtanácsos

A beszerző: Szépművészeti Múzeum
(Budapest, Dózsa György út 41.)

A beszerző képviselője: Kerekes Anita felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó

A kérelmezett neve: MOL-Új Európa Alapítvány
(Budapest, Kacsu u. 11.)

A kérelmezett képviselője: Dr. Sirály Katalin ügyvéd
Sirály és Társa Ügyvédi Iroda
(Budapest, Szilágyi Dezső tér 1.)

A beszerzés/szerződés tárgya, értéke: El Greco Gonzaga Alajos című festményének beszerző általi megvásárlása - Kbt. mellőzése; 1.348.124.400.-Ft.

Az eljárás EKR azonosítószáma: -

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés alapján megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésére tekintettel 20.000.000.-Ft, azaz húszmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság hivatalból megállapítja, hogy a beszerző és a kérelmezett között 2022. december 16. napján haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában megkötött szerződés és a 2023. május 2. napján megkötött adásvételi szerződés nem semmis.

A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7a) bekezdése alapján a beszerzővel szemben további 20.000.000.-Ft, azaz húszmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7a) bekezdése alapján a kérelmezettel szemben 10.000.000.-Ft, azaz tízmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt és a kérelmezettet, hogy a bírságok összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozattal szemben a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A jelen hivatalbóli kezdeményezés tárgya szerinti El Greco Gonzaga Alajos című festményének (a továbbiakban: műalkotás) haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában a beszerző 2022. december 16. napján 2022/0001568 szerződésszámú szerződést kötött a kérelmezettel. A haszonélvezeti jog és vételi jog alapításáról szóló szerződés I. pontjában rögzítésre került a műalkotás értéke 1.348.124.400.- forint + áfa összegben. A haszonélvezeti jog és vételi jog alapításáról szóló szerződés III.1. pontja szerint a műalkotásra vonatkozó, tíz évre szóló haszonélvezeti jog ellenértéke nettó 655.000.000.- forint + áfa.

A haszonélvezeti jog és vételi jog alapítására vonatkozó szerződés alapján, élve az abban rögzített vételi joggal, a műalkotás adásvétele tárgyában a beszerző 2023. május 2. napján 2023/0000588 szerződésszámú adásvételi szerződés kötött a kérelmezettel. Az adásvételi szerződés I. pontja szerint a „fennmaradó vételár” 693.124.400.- forint + áfa volt.

2. A beszerző belső szabályzatai alapján felállított vásárlási bizottság 2022. június 3-i jegyzőkönyve a következőket rögzíti:

„A Magyarországon régóta ismert és híres mű Nemes Marcell gyűjteményének része volt. Az egykor jelentős hazai, történeti kollektciók részét képező műalkotások megvétele intézményünk a szerzeményezések során prioritásként kezeli. [...]

A Szépművészeti Múzeum világhírű spanyol gyűjteménye és ezen belül is az unikális Greco kollektció gyarapítása kiemelt intézményi cél. A portré műfaját képviselő festmény kiválóan egészítené ki az eddig a múzeumban őrzött, kizárólag vallásos témájú művek sorozatát.”

3. Az ellenérték megfizetéséről szóló utalványrendelet tanúsága szerint az adásvételi szerződés teljesítésének dátuma 2023. május 2. napja.

Az üzembe helyezési bizonylat szerint az üzembehelyezés dátuma: 2023. május 2.

A hivatalbóli kezdeményezés és a kezdeményező nyilatkozata

4. A kezdeményező 2023. június 10. napján hivatalbóli kezdeményezést nyújtott be a Döntőbizottsághoz.

5. A hivatalbóli kezdeményező felhatalmazása az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. §-ának (5) bekezdésén alapszik, figyelemmel a Kbt. 152. § (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakra.

6. A kezdeményező hivatalbóli kezdeményezésében annak megállapítását kérte, hogy a beszerző megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdésében előírt közbeszerzési kötelezettségét.

7. A jelen hivatalbóli kezdeményezés tárgya El Greco Gonzaga Alajos című festményének a beszerző általi megvásárlása. A beszerző 2022. decemberében haszonélvezeti jog és vételi jog alapítására vonatkozó szerződést kötött a kérelmezettel, a műalkotás értékét 1.348.124.400.- Ft + áfa (1.712.117.988.-Ft) összegben, a haszonélvezeti jog ellenértékét 655.000.000.- Ft + áfa (831.850.000.-Ft) összegben állapították meg. A haszonélvezeti jog és vételi jog alapítására vonatkozó szerződés alapján, 2023. május 2-án adásvételi szerződést kötött a kérelmezettel a műalkotás tulajdonjogának megszerzésére. Az adásvételi szerződésben rögzített vételár („fennmaradó vételár”) a műalkotás értékeként rögzített összeg csökkentve a haszonélvezeti jog ellenértékével (655.000.000.-Ft+áfa=831.850.000.-Ft), tehát 693.124.400.- Ft + áfa.

8. A kezdeményező, hivatkozással a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontjára, a Kbt. 8. § (1) bekezdésére, a Kbt. 98. § (2) bekezdés d) pontjára, a Köv. tv. 7. § 10. pontjára, illetve a Kbt. 15. § (2) bekezdésére, a hivatalbóli kezdeményezésében előadta, hogy a jogsértés ténye, a kötelező közbeszerzési eljárás mellőzésével végzett beszerzés esetében a műalkotás adásvételi szerződés alapján a tulajdonjog megszerzésével (2023. május 2. napján) bekövetkezett. Ugyanakkor a Kbt. 8. § (2) bekezdése értelmében „az árubeszerzés forgalomképes és birtokba vehető ingó dolog tulajdonjogának vagy használatára, hasznosítására vonatkozó jognak – vételi joggal vagy anélkül történő – megszerzése az ajánlatkérő részéről”, így a közbeszerzési eljárás mellőzése már 2022. decemberében, a haszonélvezeti jog és vételi jog alapítására vonatkozó szerződés megkötésével bekövetkezett. A beszerző fentiekben részletezett beszerzése – a rendelkezésre álló adatok alapján – meghaladta a tárgybani árubeszerzésre irányuló uniós értékhatárt, azaz a 75.245.700.-forintot, így a Kbt. 111. § n) bekezdésében foglalt kivételi szabály nem ad felmentést az árubeszerzés közbeszerzési kötelezettsége alól. A beszerző a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére nem folytatta le a közbeszerzési eljárást.

9. A beszerző a tárgyi szerződés és az uniós értékhatárt elérő kulturális javak beszerzése kapcsán a közbeszerzési kötelezettség fennállását nem vitatta. A beszerző nyilatkozata szerint a beszerző „érték-határtól függetlenül nem folytat le közbeszerzési eljárást, ugyanis az egyedi mással nem helyettesíthető műtárgyak beszerzésénél a Kbt. rendelkezései a gyakorlatban csak kontraproduktívan alkalmazhatóak.”

10. Fentiekre tekintettel a hivatalbóli kezdeményező indítványozta, hogy annak feltételei fennállása esetén a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján a jogsértést állapítsa meg és mellette a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja szerint – a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontjára tekintettel – a beszerzővel szemben bírságot szabjon ki. Ugyanakkor a hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy tekintettel a tárgyi beszerzés specialitása, valamint a Kbt. elvei, szabályai közötti összhang hiányára és arra, hogy a beszerző sem vonathatja ki magát következmények nélkül a hatályos jogszabályi keretek közül – figyelemmel a beszerzésre elköltött jelentős közpénz mennyiségére is – álláspontja szerint a jogorvoslati eljárás kezdeményezése indokolt. Mindazonáltal kérte, hogy az esetleges bírság kiszabása során a Döntőbizottság legyen figyelemmel a fenti speciális körülményekre.

11. A kezdeményező kifejtette, hogy a Kbt.-ben meghatározott közbeszerzési eljárások közül a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás a legszűkebb körben és a legszigorúbb ellenőrzés mellett alkalmazható eljárási fajta. Kivételes jellegét az adja, hogy törvényes lehetőséget biztosít a verseny nagymértékű korlátozására, egyes esetekben a kizárására: az eljárás megindításánál eltekint a nyilvánosság érvényesülését biztosító hirdetmény közzétételétől. A jogalkotó e hirdetmény nélküli eljárási fajta létevel elismeri, hogy vannak olyan esetek, amikor az ajánlatkérő beszerzési igényének jellege miatt a nyílt verseny korlátozása szükségszerűvé válik. Ugyanakkor mivel a hirdetmény nélküli forma alkalmazása a nyilvánosságnak (és így az adott piacon a versenytársak kontrolljának) szinte teljes kizárását jelenti, a jogalkotó biztosította, hogy az ajánlatkérő valóban csak akkor vehesse igénybe ezt az eljárási formát, ha az a speciális tartalmú beszerzésének megvalósításához elengedhetetlenül szükséges. Továbbá a Kbt. alapelvei, különös tekintettel a transzparenciára, a Kbt. rendelkezéseinek betartásával, a közbeszerzési eljárás lefolytatásával érvényesülnek, a közpénz felhasználás ellenőrizhetőségét a közbeszerzési eljárás, nevezetesen a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatása biztosítja.

12. A hivatalbóli kezdeményező rámutatott, hogy a beszerzés tárgya szerinti műalkotás egy adott tulajdonos kizárólagos tulajdonában volt, így annak tulajdonjogának megszerzése kizárólag hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás keretében történhetett volna. A verseny biztosítása valóban nem lett volna lehetséges, az ajánlatkérő számára valóban nem létezett reális alternatíva beszerzési igényének kielégítésére, ez azonban nem jelenti azt, hogy a Kbt. szabályainak kötelezettsége alól, a közbeszerzési eljárás lefolytatása alól a beszerző mentesült volna, figyelemmel arra is, hogy a Kbt. 98. § (2) bekezdés d) pontjában szabályozott eljárás pontosan ezt az esetkört (egyedi műalkotás megszerzése) rendezi.

13. Egyebekben a kezdeményező iratra beérkezett nyilatkozatában a beszerző nem vitatta, hogy nem folytatott le közbeszerzési eljárást, a jogsértés tényét a kezdeményezést megelőző ellenőrzés során tett nyilatkozatban is elismerte. A beszerző a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségéről tudomással bírt, ezt támasztja alá az is, hogy korábban a Kbt. módosítására vonatkozó normaszövegjavaslatot készített és küldött meg a Döntőbizottság és a hivatalbóli kezdeményező részére a műtárgyvásárlások kapcsán a kivételi kör bővítése érdekében.

A beszerző nyilatkozata

14. A beszerző kérte a Döntőbizottságot, hogy a hivatalbóli kezdeményezést, mint alaptalant utasítsa el.

15. A beszerző nyilatkozatában kifejtette, hogy a Kbt. értelmében a közbeszerzési eljárás célja a hatékony közpénzfelhasználás átláthatóságának és nyilvános ellenőrizhetőségének biztosítása, továbbá a közbeszerzések során a tisztességes verseny feltételeinek megteremtése. A műtárgyak esetében ugyanakkor a közbeszerzési eljárás lényegi célját jelentő verseny biztosítása nem értelmezhető, hiszen a műtárgyak (különösen a képzőművészeti alkotások) egyediek és mással nem helyettesíthetők, ill. meghatározott eladó tulajdonában és/vagy birtokában állnak – vagyis a múzeumok (mint ajánlatkérők) sem a műtárgyat (azaz az árubeszerzés tárgyát), sem a tulajdonost (azaz az ajánlattevőt) nem tudják másokkal versenyeztetni. A „felcserélt” szerepekből ered a műtárgypiac másik sajátossága is, miszerint a verseny nem a közbeszerzési törvényben megfogalmazott ajánlattevők (vagyis az eladók), hanem az ajánlatkérők (vagyis a potenciális vevők) között alakul ki, aminek az lesz a nyertese, aki (ajánlatkérőként) a legjobb ajánlatot adja, vagyis a legtöbbet hajlandó fizetni az adott műtárgy tulajdonjogaért. Összegezve, ténylegesen nem az ajánlattevők, hanem az ajánlatkérők

versenyeznek egy-egy műtárgy tulajdonjogáért (ennek a valós helyzetnek a leképezése a műtárgyaukción), amely piaci szituáció lényegét illetően éppen ellentétes a közbeszerzés logikájával és rendszerével.

16. A beszerző rámutatott, hogy a közbeszerzés logikájával nem lehet összhangba hozni a műtárgyvásárlásokat, a hatályos szabályrendszer alapján a Magyarországon működő közgyűjteményeknek hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban kellene az uniós értékhatár feletti műtárgyvásárlásaikat lefolytatniuk – pontosabban azt imitálniuk, mintha egy közbeszerzési eljárásban, annak kötött eljárási és kommunikációs szabályai mentén valósítanák meg a versenytárs nélküli műtárgy versenytárs nélküli tulajdonosának tendereztetését. Ezzel összefüggésben fontos körülmény, hogy a műtárgypiacra jellemző (ár)alku mindig a felek közvetlen és kölcsönös bizalomra épülő kommunikációja során születik meg, ami lehetővé teszi, hogy a vételár reflektáljon valamennyi releváns körülményre (így különösen az alkotó személyére és az attribúció egyértelműségére, a műtárgynak az alkotó életművében, ill. a múzeumi gyűjteményben betöltött helyére, súlyára és hiánypótló jellegére, valamint kvalitására). A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás ezt a bizalmi viszonyra építő alkufolyamatot nem képes alakítani, legfeljebb lekövetni tudja a közbeszerzési eljárás keretein kívül megszülető megegyezést (vagyis a valóságban egy esetlegesen és formálisan végig vitt hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást nyilvánvalóan és természetesen minden esetben megelőz egy a felek között már megszületett informális megállapodás, amelynek a kizárása egyébként egy valós közbeszerzési eljárás egyik alapvető célja volna). Így a műtárgyvásárlás esetében előírt közbeszerzési eljárás nem több egy öncélú adminisztrációs technikánál, ami a Kbt. alapelveinek teljesítéséhez sem tud érdemben hozzájárulni.

17. A beszerző szerint a műtárgyakat érintő közbeszerzési eljárások tárgybeli alkalmatlanságát, illetve alkalmazhatatlanságát kiválóan példázzák az uniós közbeszerzési hirdetményeket magában foglaló TED-honlap adatai is, amely szerint a 2015-2025. közötti időszakban, azaz tíz év alatt az egész Európai Unióban mindössze 39 uniós értékhatár feletti közbeszerzési eljárást bonyolítottak le a 92311000 (Műalkotás) CPV kód árubeszerzések kategóriájában. Ebben a tízéves időszakban ez alapján az Európai Unióban összesen 8 muzeális intézmény indított közbeszerzési eljárást „műalkotás” beszerzésére, de egyetlen jelentős európai múzeum sincs az ajánlatkérők között.

A beszerző továbbá rámutat, hogy a nemzetközi műtárgypiaci árak ismeretében teljesen kizárt, hogy az elmúlt évtizedben például a normakövetésükről méltán híres és jól finanszírozott német és skandináv múzeumok közül egyetlen egy sem vásárolt az uniós közbeszerzési értékhatár, azaz 220 ezer euró feletti összegben műtárgyat, s hogy egész Nyugat-Európában mindössze egyetlenegy holland múzeumnak sikerült egy ezt meghaladó összegű vásárlással gyarapítani a gyűjteményét.

18. A beszerző kifejtette továbbá, hogy a közbeszerzési szabályok alkalmazhatatlansága nem jelenti azt, hogy a műtárgyvásárlások során a Kbt. alapelveit, így különösen a közpénzekkel való hatékony és felelős gazdálkodás, ill. az átláthatóság elvét ne lehetne és ne kellene érvényesíteni (ahogy az uniós értékhatár alatt - ahol a műtárgyak beszerzése nem esik a közbeszerzési törvény hatálya alá - ab ovo a közbeszerzési törvény eljárásrendjén kívül kell és lehet ezeket az alapelveket érvényesíteni), hiszen ezeket az államháztartási jogszabályok és kontrollok komplex rendszere is biztosítja.

19. Előadta, hogy a műtárgyvásárlások sajátos szempontjait a hazai jogalkotó – nagyon helyesen – már évekkal ezelőtt felismerte és részben kezelte is azzal, hogy az uniós értékhatár alatti műtárgyvásárlásokat a Kbt. 111. § n) pontjában kivette a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége alól. Mivel a műtárgypiacon – értékhatártól függetlenül –

egyedi, egymással nem összehasonlítható és nem versenyztethető termékek vannak jelen, az lenne az ésszerű, ha a jogalkotó a műtárgyvásárlást általános érvénnyel kivenné a közbeszerzés hatálya alól, ahogy azt már eredendően megtette például a műtárgyakéval a közbeszerzés tekintetében minden szempontból megegyező státuszú ingatlanok vételének vagy az azokra vonatkozó egyéb jogok megszerzésének esetében.

20. A beszerző nyilatkozata szerint a beszerzés saját forrásból valósult meg.

21. A beszerző indítványozta, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 137. § (3) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy a tárgyi szerződés – a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontjától eltérően, az annak teljesítéséhez fűződő kiemelkedően fontos közérdekre figyelemmel – nem semmis, az alábbiakra tekintettel.

A jogorvoslati eljárás tárgyát képező műtárgy pótolhatatlan értéket képez, úgy az adott művész életművében, mint a gyűjteményben elfoglalt helye szempontjából. A szerződés semmissége és ebből következően az eredeti állapot helyreállítása esetén – ennyi év távlatából és a műtárgypiaci trendek ismeretében – kiszámíthatatlan, hogy a kérelmezett (az ehhez szükséges hirdetmény közzététele nélküli eljárás lefolytatását követően) hajlandó lesz-e egyáltalán új jogügyletet kötni. Amennyiben igen, akkor is kétséges, hogy az eredeti vételáron kívánja-e értékesíteni a magyar állam javára az adott művet, vagy pedig az általános műtárgypiaci áremelkedés miatt drágábban kínálja majd eladásra azt a műtárgypiac egymással versengő szereplői számára. Ezen szereplők között ismét - ahogy az az eredeti vásárlás előtt is fennállt - csak az egyik potenciális vevő lesz a beszerző, vagyis ténylegesen - a közbeszerzés terminológiáját követve - az „ajánlattevő” műtárgy-tulajdonos fogja a maga által választott módon versenyeztetni a köz- vagy magángyűjteményeket, hogy ki adja a számára legjobb ajánlatot a tulajdonában lévő egyedi műtárgyra. A valóságban a műtárgyak „beszerzése” pontosan fordítva zajlik, mint ahogy azt a közbeszerzési törvény előírja. Ha az „ajánlattevő” által a maga által választott módon lebonyolított versenyben a beszerző ajánlja számára a legtöbbet az „ajánlatkérők” közül, akkor csakis ezen az előre már kialakított áron lesz hajlandó egy hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban részt venni és „ajánlatot tenni” számára.

A szerződés semmissége esetén a nemzeti kulturális vagyonban jelentős összegű és tárgy szerint - tekintettel a műtárgy egyedi jellegére - nem pótolható vagy elvesztés következne be, amennyiben a műtárgy ismételt megvásárlása – akár forráshiány, akár a kérelmezett elállása esetén meghiúsulna.

A kérelmezett észrevétele

22. A kérelmezett a jogorvoslati eljárás során nyilatkozatot, észrevételt nem kívánt tenni, egyebekben a Döntőbizottság részére benyújtotta az érintett szerződések másolatát.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

23. A Döntőbizottság – a Kbt. 148. § (8) bekezdés c) pontjára tekintettel – rögzíti, hogy a beszerző 2022. december 16. napján kötötte meg a haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában kötött szerződést, így a jelen jogorvoslati eljárásra e szerződés megkötése tekintetében a Kbt. e napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Döntőbizottság – a Kbt. 148. § (8) bekezdés c) pontjára tekintettel – rögzíti továbbá, hogy a beszerző 2023. május 2. napján kötötte meg a kezdeményezéssel érintett adásvételi szerződést, így a jelen jogorvoslati eljárásra e szerződés tekintetében a Kbt. e napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseit kell alkalmazni. A jogorvoslati eljárás lefolytatására a jogorvoslati kérelem

benyújtása idején, azaz a 2025. június 10. napján hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az irányadók.

24. A Döntőbizottságnak a kezdeményezés keretei között eljárva abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a beszerző jogszerűen járt-e el, amikor közbeszerzési eljárás lefolytatását mellőzve kötötte meg a haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában kötött szerződést 2022. december 16. napján.

A Döntőbizottságnak továbbá a kezdeményezés keretei között eljárva abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a beszerző jogszerűen járt-e el, amikor közbeszerzési eljárás lefolytatását mellőzve kötötte meg az adásvételi szerződést a kérelmezettel 2023. május 2. napján.

25. A Döntőbizottság döntését az alábbi – 2022. december 16. napján és 2023. május 2. napján is hatályos - jogszabályi rendelkezésekre alapította.

A Kbt. 2. § (7) bekezdés első fordulata értelmében, a törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

A közbeszerzési szerződés meghatározását a Kbt. 3. § 24. pontja tartalmazza.

24. közbeszerzési szerződés: e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésére vagy építési beruházásra irányuló visszerthes szerződés.

A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

A Kbt. 4. § (2) bekezdése értelmében a közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján e törvény alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett a költségvetési szerv.

A Kbt. 8. § (1) bekezdés szerint közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

A (2) bekezdés szerint az árubeszerzés forgalomképes és birtokba vehető ingó dolog tulajdonjogának vagy használatára, hasznosítására vonatkozó jognak – vételi joggal vagy anélkül történő – megszerzése az ajánlatkérő részéről.

A Kbt. 15. § (1) bekezdés az alábbiak szerint rendelkezik a közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatáráról:

a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);

b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

A Kbt. 15. § (2) bekezdés értelmében az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

A Kbt. 15. § (3) bekezdés alapján az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni.

A Kbt. 15. § (5) bekezdés rendelkezik arról, hogy a Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.

A Kbt. 16. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált – általános forgalmi adó nélkül számított, a 17–20. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított – teljes ellenszolgáltatást kell érteni.

A Kbt. 21. § (1) bekezdés alapján az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik. Jogszerűen jár el az ajánlatkérő akkor is, ha e törvény valamely közbeszerzés megvalósítására a Harmadik Rész alkalmazását rendeli, az ajánlatkérő azonban a Második Rész szabályait alkalmazva folytatja le a közbeszerzési eljárást.

A Kbt. 98. § (2) bekezdés d) pont értelmében az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat kivételes esetben, ha

d) a szerződés egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, mivel annak célja egyedi művészeti alkotás vagy művészi előadás létrehozása vagy ajánlatkérő általi megszerzése.

A Kbt. 111. § n) pontja alapján a törvényt nem kell alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő nyomtatott és elektronikus könyvek, újságok, folyóiratok, időszakos kiadványok, valamint az elsődlegesen az előbbieket tartalmazó, kutatási, közművelődési vagy oktatási célt szolgáló elektronikus adatbázisok, illetve azok felhasználására vonatkozó jogok, a kulturális javak körébe tartozó tárgyak és rájuk vonatkozó jogok megszerzésére, hangszerek, hangszeralkatrészek és hangszeralkatrészek beszerzésére.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Köv. tv.) 7. § értelmében e törvény alkalmazásában:

10. Kulturális javak: az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet, Magyarország történelmének kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, hangrögzített, írásos emlékei és egyéb bizonyítékai – az ingatlanok kivételével –, valamint a művészeti alkotások.

A Közbeszerzési Hatóság Elnökének a 2022. január 1-jétől irányadó közbeszerzési értékhatárokról szóló tájékoztatója értelmében uniós értékhatár árubeszerzés esetében a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében, valamint a Kbt. 5. § (1) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha védelem terén a beszerzendő áru a Kbt. 2. mellékletében (2014/24/EU irányelv III. mellékletében) nem szerepel, 215.000.-euró, azaz 75.245.700.-forint.

26. A fenti jogszabályi rendelkezésekből következően a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban az esetben, ha a Kbt.-ben rögzített alábbi négy konjunktív feltétel megvalósul.

A Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezet, a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgy tekintetében, legalább az uniós közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű visszterhes szerződést köt. Ezen konjunktív feltételek közül, bármely feltétel nem teljesülése

megdönti a közbeszerzési eljárás alkalmazásának kötelezettségét tárgyi esetben, ezért a Döntőbizottság az egyes feltételek meglétét külön-külön vizsgálta.

27. A Döntőbizottság elsőként azt vizsgálta, hogy a beszerző a Kbt. 5-7. §-ai alapján a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó ajánlatkérő szervezetnek minősül-e.

A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett a költségvetési szerv.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti ajánlatkérőnek minősül, a Közbeszerzési Hatóság által az ajánlatkérő szervezetekről vezetett nyilvántartásban: EKRSZ_68853233 azonosítószámon nyilvántartásba vett, a Kbt. hatálya alá tartozó szervezet.

28. A Döntőbizottság a második feltételként azt vizsgálta, hogy a haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában kötött szerződés és az adásvételi szerződés (a továbbiakban együtt: beszerzés) vonatkozásában a visszterhesség megállapítható-e.

A Döntőbizottság a haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában kötött szerződés III.1. pontja megállapította, továbbá a beszerző maga sem vitatta, hogy a kezdeményezéssel érintett beszerzés visszterhes jellegű volt.

Fentiek alapján haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában kötött szerződés III.1. pontjának megfelelően a kérelmezettnek a szerződés teljesítéséért járó ellenszolgáltatás összege 665.000.000.-forint + áfa.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a beszerzés visszterhesnek minősül.

A Döntőbizottság az adásvételi szerződés I. pontja, a jogorvoslati eljárás során benyújtott teljesítést alátámasztó dokumentumok, továbbá a beszerző jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozata alapján megállapította, továbbá a beszerző maga sem vitatta, hogy a kezdeményezéssel érintett beszerzés visszterhes jellegű volt.

Fentiek alapján az adásvételi szerződés I. pontjának megfelelően a kérelmezettnek a szerződés teljesítéséért járó ellenszolgáltatás összege 693.124.400.-forint + áfa.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a beszerzés visszterhesnek minősül.

29. A Döntőbizottság harmadik feltételként azt vizsgálta, hogy a beszerzés beleillik-e a közbeszerzési tárgyak valamelyikébe.

A szerződések tárgya, illetve a beszerző által benyújtott, a teljesítés ellenértékét tartalmazó számlák alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerzés tárgya a Kbt. 8. § (2) bekezdése szerinti árubeszerzés, melyet észrevételeiben sem a beszerző, sem a kérelmezett nem vitatott.

A Döntőbizottság megállapította, a beszerzés tárgya művészeti alkotás, amelyet a Köv. tv. 7. § 10. pontja a kulturális javak körébe sorol. A Döntőbizottság e körben megállapította továbbá, hogy a Kbt. 111. § n) pontja az uniós értékhatárt el nem érő, a kulturális javak körébe tartozó tárgyak és rájuk vonatkozó jogok megszerzését kivételként rögzíti. A Döntőbizottság megállapította ugyanakkor, hogy a beszerző haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában kötött szerződésének ellenértéke - 665.000.000.-Ft - meghaladta az árubeszerzésre irányuló uniós értékhatárt, azaz 215.000.-eurót, azaz 75.245.700.-forintot, így a Kbt. 111. § n) bekezdésében foglalt kivételi szabály nem ad felmentést a tárgybani árubeszerzés közbeszerzési kötelezettsége alól.

A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy a beszerző adásvételi szerződésének ellenértéke - 693.124.400.-Ft - meghaladta az árubeszerzésre irányuló uniós értékhatárt, azaz 215.000.-eurót, azaz 75.245.700.-forintot, így a Kbt. 111. § n) bekezdésében foglalt kivételi szabály nem ad felmentést a tárgybani árubeszerzés közbeszerzési kötelezettsége alól.

30. A Döntőbizottság negyedikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés értéke meghaladta-e az uniós közbeszerzési értékhatárt.

A Döntőbizottság fentieknek megfelelően megállapította, hogy 2022. évben az árubeszerzésre vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében 215.000.-EUR, azaz 75.245.700.-Ft volt. A Döntőbizottság megállapította, hogy a haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában kötött szerződés ellenértéke 665.000.000.-Ft, amely összeg meghaladta a 2022. évre vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatárt.

A Döntőbizottság fentieknek megfelelően megállapította továbbá, hogy 2023. évben az árubeszerzésre vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatár a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében 215.000.-EUR, azaz 75.245.700.-Ft volt. A Döntőbizottság megállapította, hogy a teljesített adásvételi szerződés ellenértéke 693.124.400.-Ft, amely összeg meghaladta a 2023. évre vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatárt.

31. A Döntőbizottság fentiekén túl kitér arra, hogy a beszerző kivételes esetben hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat, ha a szerződés egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, mivel annak célja egyedi művészeti alkotás ajánlatkérő általi megszerzése. Figyelemmel a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások versenyszűkítő és versenykorlátozó jellemzőire, azokat a törvény csak kivételes körülmények között, szigorú szabályok betartása mellett engedni alkalmazni.

A Döntőbizottság a fentiek figyelembevételével megállapította, hogy a beszerzőnek a szerződések tárgyát képező árubeszerzésre – a Kbt. 98. § (2) bekezdés d) pontjára tekintettel – a Kbt. Második része szerinti, a Kbt. 98. §-ban szabályozott hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást kellett volna lefolytatnia, mivel a beszerző a Kbt. személyi hatálya alá tartozó szervezetként, a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgy tekintetében, az uniós közbeszerzési értékhatárt meghaladó értékű visszterhes szerződést kötött, művészeti alkotás beszerző általi megszerzése céljából.

32. A Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezés alapos, mert a beszerző megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdését, jogtalanul mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását a kezdeményezésben megjelölt beszerzési eljárást érintően.

33. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét és a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt alkalmazta, bírságot szabott ki.

34. A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerint a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

A Kbt. 165. § (7) bekezdése alapján a Kbt. 165. § (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a Kbt. 165. § (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

35. A Kbt. 165. § (11) bekezdés szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi.

A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

36. A Döntőbizottságnak abban nem volt mérlegelési lehetősége, hogy bírságot szabjon-e ki a beszerzővel szemben, mivel a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján arra a terhére megállapított jogsértés miatt köteles volt. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a jogsértés súlyát, a közbeszerzés mellőzése az egyik legsúlyosabb jogsértés, amely a Kbt. alapelvei és tételes jogi előírásai teljes semmibe vételével jár együtt. A Döntőbizottság figyelembe vette azt is, hogy a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése nem csak közbeszerzési jogi szempontból minősül súlyos jogsértésnek. A közpénzek felhasználásának átláthatósága szenvedett csorbát, a közpénzek felhasználásának gazdaságossága ellenőrzése hiúsult meg a jogsértés által. A Döntőbizottság értékelte azonban, hogy a szerződés megkötése egy olyan műalkotás beszerző, ezáltal a magyar állam általi megszerzése érdekében történt, amely pótolhatatlan értéket képez, úgy az adott művész életművében, mint a gyűjteményben elfoglalt helye szempontjából. A Döntőbizottság a beszerző javára értékelte azt is, hogy a hivatalbóli kezdeményező maga is hivatkozott a tárgyi beszerzés specialitására a Kbt. elvei, szabályai tekintetében, amelyre tekintettel indítványozta, hogy az esetleges bírság kiszabása során a Döntőbizottság legyen figyelemmel e speciális körülményekre. A Döntőbizottság figyelembe vette azt a körülményt is, hogy a jelen közbeszerzés nem támogatásból valósul meg, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció nem kapcsolódhat. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a jogsértés óta viszonylag hosszú időtartam telt el, továbbá nem értékelte a nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés c) pontjait. Végül a Döntőbizottság nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

37. A Döntőbizottságnak a kezdeményezés keretei között eljárva abban a kérdésben is döntést kellett hoznia a Kbt. 137. § (3) bekezdése alapján, hogy a vizsgált szerződés nem semmis-e, mert kiemelkedően fontos közérdek fűződött a teljesítéséhez.

A szerződés semmissége tekintetében a Döntőbizottság az alábbi megállapításokat tette.

38. A Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerint a Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződés semmisségének megállapítása, valamint a Kbt. 137. § (3) bekezdésben foglalt körülmények alapján annak megállapítása, ha a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértéssel érintett szerződés nem semmis. A Döntőbizottság hatáskörébe tartozik továbbá annak megállapítása is, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén a szerződés érvénytelensége jogkövetkezmenyei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

39. A Kbt. 165. § (2) bekezdésének g) és h) pontjai szerint a Döntőbizottság határozatában: g) hivatalból megállapítja a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén a szerződés semmisségét vagy a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén azt, hogy az érintett szerződés nem semmis;

h) megállapítja, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén az érvénytelenség jogkövetkezmenyei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

40. A Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis a szerződés, ha azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg.

A Kbt. 137. § (3) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdéstől eltérően a szerződés nem semmis, ha kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdek (így különösen a késedelmes teljesítésből, az új közbeszerzési eljárás lefolytatásából, a szerződő fél esetleges változásából vagy az érvénytelenségből következő kötelezettségekből eredő költség) nem tekinthető kiemelkedően fontos közérdeknek, a szerződés érvényességéhez fűződő további gazdasági érdekek pedig kizárólag akkor, ha a szerződés érvénytelensége aránytalan következményekkel járna.

41. A Döntőbizottság e körben rámutat, hogy a KJD2019.25. döntés iránymutatása szerint a kiemelkedően fontos közérdek megállapíthatósága szempontjából alapvető jelentősége az ajánlatkérő által a szerződéssel elérni kívánt célnak van. Alkalmazásához nem elegendő, hogy a szerződés közérdeket szolgál, hanem a szerződés további teljesítéséhez kell fűződnie kiemelkedően fontos közérdeknek a jogszabály szerint. A védelem biztosításának feltétele, hogy a felek igazolják, hogy ennek hiányában a kiemelten fontos közérdek sérelmének veszélye fennáll.

42. A Köv. tv. 7. § 17. pontja értelmében kulturális javak: az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet, Magyarország történelmének kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, hangrögzített, írásos emlékei és egyéb bizonyítékai – az ingatlanok kivételével –, valamint a művészeti alkotások.

A 7. § 18. pontja értelmében a kulturális örökség elemei: a régészeti örökség, a hadtörténeti örökség régészeti módszerekkel kutatható elemei, a műemléki értékek, a nemzeti emlékhely, a kiemelt nemzeti emlékhely és annak a Méptv. 154. § (4) bekezdése szerinti településképvédelmi környezete, valamint a kulturális javak.

Továbbá az 5. § (1) bekezdésének megfelelően a kulturális örökség védelme közérdek, megvalósítása közreműködési jogosultságot és együttműködési kötelezettséget jelent az állami és önkormányzati szervek, a nemzetiségi szervezetek, a vallási közösségek, a civil és gazdálkodó szervezetek, valamint az állampolgárok számára.

A törvény preambulumban megfogalmazottak szerint megalkotásának egyik célja, hogy a nemzeti és az egyetemes történelem során felhalmozott kulturális örökség feltárásának, tudományos feldolgozásának, megóvásának, védelmének, fenntartható használatának és közkinccsé tételének törvényi feltételeit megteremtse, többek között annak érdekében is, hogy a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség megőrzésére irányuló tevékenységeket szabályozza, a kiemelkedő jelentőségű kulturális értékek állami tulajdonba kerülését elősegítse.

A jogorvoslattal érintett szerződés tárgyát képező művészi alkotás visszaszolgáltatása a kérelmezett részére súlyosan veszélyeztetné a Köv. tv. által védett kulturális örökség körébe tartozó művészeti alkotás a beszerző, ezáltal a magyar állam általi megszerzését. A Döntőbizottság osztotta a beszerző azon álláspontját, hogy a szerződés semmissége esetén a nemzeti kulturális vagyonban jelentős összegű és tárgya szerint - tekintettel a műtárgy egyedi jellegére - nem pótolható vagyonvesztés következne be, amennyiben a műtárgy ismételt megvásárlása – akár forráshiány, akár a kérelmezett elállása esetén megghiúsulna. Egy magasabb összegű ellenszolgáltatás megállapítása esetén pedig a hatékony és felelős gazdálkodás elvének érvényesülésén eshetne csorba.

43. A Döntőbizottság fentiekre tekintettel megállapította, hogy a jogorvoslati eljárással érintett szerződés teljesítéséhez kiemelkedően fontos közérdek fűződik, tekintettel arra, hogy annak tárgyát képező művészeti alkotás a hivatkozott törvény által is védett kulturális örökség megszerzését szolgálja az állam javára, a kérelmezett közgyűjteményi vagyongazdálkodása által.

44. Fentiek alapján a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3a) bekezdésében foglalt hatáskörében a 165. § (2) bekezdés g) pontjára tekintettel megállapította, hogy a 2022. december 16. napján kelt, haszonélvezeti jog és vételi jog alapítása tárgyában kötött szerződés és a 2023. május 2. napján kelt adásvételi szerződés a Kbt. 137. § (1) bekezdésétől eltérően nem semmis, figyelemmel a Kbt. 137. § (3) bekezdésére.

45. A Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Döntőbizottság megállapítja, hogy a szerződés a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállására tekintettel nem semmis, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

46. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7a) bekezdése alapján, a jogsértés jogkövetkezményeként további, a rendelkező részben megállapított összegű bírságot szabott ki a beszerzővel és a kérelmezettel szemben.

47. A nem semmis szerződés jogkövetkezménye tekintetében kiszabott bírság körében a Döntőbizottság a csatolt iratok alapján megállapította, hogy a szerződés alapján a kérelmezett az áruszolgáltatást megvalósította, annak alapján a beszerző a szerződéses ellenértéket kifizette a részére. A Kúria Kfv.II.37.434/2017/12. számú ítéletében elvi érveléssel mondta ki, hogy a közbeszerzési jogsértésért való felelősség objektív, a Döntőbizottságnak nem kell vizsgálnia, hogy mely okból, vagy milyen vélekedés alapján nem kerültek betartásra a közbeszerzési szabályok. Ebből eredően a jogsértő szerződést kötő, illetve teljesítő mindkét féllel, vagyis az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben is bírságot szabott ki a Döntőbizottság, a Kbt. 165. § (7a) pontja szerinti bírság mértékénél ugyanakkor figyelembe vette a szerződéses értéket. Kiemelten értékelte továbbá, hogy jelen esetben a közpénzek felhasználásának átláthatósága szenved csorbát, a közpénzek felhasználásának gazdaságossága ellenőrzése hiúsult meg a jogsértés által. Fentiek alapján az eset összes körülményét figyelembe véve a rendelkező részben meghatározott mértékű bírságot szabta ki, amelynek összecsapóssága tekintetében a felek között különbséget tett, tekintettel arra, hogy alapvetően a beszerző felelősségi körébe tartozott, hogy ismeretekkel rendelkezzen közbeszerzési kötelezettségét érintően. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a Kbt. 165. § (11) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben a szerződés értékét - 1.348.124.400.-Ft -, továbbá azt, hogy a szerződés megkötésére közbeszerzés mellőzésével került sor, amely az egyik legsúlyosabb jogsértés, amely a Kbt. alapelvei és tételes jogi előírásai teljes semmibe vételével jár együtt. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a beszerzés saját forrásból valósult meg és a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció nem kapcsolódhat. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a jogsértés óta viszonylag hosszú időtartam telt el, továbbá nem értékelte a nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés c) pontját. Végül a Döntőbizottság nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

48. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 126. § (2) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

49. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

50. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

51. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdése b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. szeptember 17.

Dr. Varga-Nagy Erika sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Szathmári Réka sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják:

1. Kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Kérelmezett képviselője (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
5. Nemzeti Fejlesztési Központ (kizárólag elektronikus úton)